गुराँस गाउँपालिकाको परिचय

दैलेख जिल्लाको पर्यटकीय स्थलको रुपमा रहेको गुराँस गाउँपालिका, कर्णाली प्रदेशको राजधानी सुर्खेतबाट २५ कि.मि.को दुरीमा रहेको छ ।

साविकका वराह, सेरी, खड्कवाड, गोगनपानी, पिलाडि, लालिकाँडा गा.वि.स.हरुलाई जोडेर हालको गुराँस गाउँपालिकाको निर्माण गरिएको हो । झट्ट हेर्दा नेपालको नक्शा जस्तो देखिने गुराँस गाउँपालिका समुन्द्री सतहबाट सबैभन्दा कम ५४४ मिटरमा रहेको वडा नं. २ स्थित तल्लो डुङ्गेश्वर प्रसिद्ध कर्णाली नदीको किनारमा कर्णाली राजमार्गमा अवस्थित छ । भने सवैभन्दा बढी उचाई रहेको वडा नं.७ स्थित मालिका कोप्ची जाजरकोट जिल्लाको सिमानामा रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को अनुसार गुराँस गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या २१,१८९ रहेको छ, जसमध्य कुल जनसंख्याको ५१ % महिला छन् भने ४९ % पुरूष रहेका छन् । करिब १६४.७९ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल रहेको गुराँस गाउँपालिका व्यवसायीक आलु तथा तरकारी उत्पादन र पर्यटनको कारणले प्रख्यात रहेको छ । यस गाउँपालिकामा गुराँस फुलको मनमोहक दृष्य र चिसो हावापानीका साथै व्यवसायीक र मनोरञ्जनको उदेश्यले वर्षेनी हजारौ आन्तरिक र बाहेक पर्यटनहरु आउने गर्दछन् । गुराँस गाउँपालिकामा संचालित सबैजसो होटेलहरु लोकल कुखुरा कर्णाली तथा लोहोरे खोलाको माछा र स्थानीय खानेकुराको कारणले भरिभराउ हुने गरेको पाईन्छ ।

यहाँको बार्षिक औषत तापक्रम २५ डिग्री सेल्सीयस देखि ३५ डिग्री सेल्सीयस सम्म रहेको छ । कर्णाली प्रदेशको राजधानीबाट प्रदेशका अन्य पहाडी र हिमाली जिल्लाहरुमा जानको लागि मुलद्धारको रुपमा रहेको गुराँस गाउँपालिका कृषि, पशुपंक्षि, वन, जडीबुटी, पर्यटन तथा साना अन्य उद्योगहरुको लागि उपयुक्त स्थान रहेको छ । नेपालको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा कृषि, पशुपंक्षी तथा अन्य घरेलु तथा साना उद्योग व्यवसायकको अग्रणी भूमिका रहेको छ । औधोगिककरणको गति मन्द रहेकोले यहाको कृषि तथा पशु व्यवसाय नै आर्थिक विकासको मूख्य आधार क्षेत्र हो । यस गाउँपालिकामा कृषि तथा पशुपंक्षी व्यवसायमा (९२.३३) प्रतिशत अत्यधिक जनसंख्या संलग्न रहेको छ । पढेलेखेका विपन्न र साधारण लेखपढ गर्ने व्यक्तिले पनि सहज रुपमा कृषि, पशुपंक्षी तथा अन्य साना उद्योग व्यवसाय अगाल्न सक्ने भएकोले यो व्यवसायलाई व्यवस्थित गर्न जरुरी छ । हाल रहेको मिश्रित व्यवसायीक प्रणालीले कृषि,पशुपंक्षी, वन, जडिबुटी पर्यटन तथा साना व्यवसायको विकास र विस्तार हुन नसकेको अवस्था छ ।

गुराँस गाउँपालिका वडा नम्बर ३ कोसंक्षिप्त परिचयः

राज्यको पुनःसंरचनासँगै दैलेख गुराँस गाउँपालिका वडा नम्बर ३ साविकका खड्कबाडा वराहा गाउँविकास समिति मिलाएर बनाइएको हो । पश्चिममा वडा नम्बर १, उत्तरमा वडा नम्बर २ पूर्वमा वडा नम्बर ४ र दक्षिणमा वीरेन्द्रनगर नगरपालिकासँग सिमाना जोडिएको यो वडामा विशेषगरी ब्रहामण, क्षेत्री, मगर, लगायतका समुदायको बसोबास छ । यो वडाका नागरिकको मुख्य पेशा कृषि हो । यो वडामा विभिन्न पर्यटकीय क्षेत्रहरु पनि रहेका छन् । भने सम्भावनाले भरिपूर्ण वडा पनि हो ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को अनुसार वडा न ३ को जनसंख्या २ हजार ६ सय २२ जना रहेका छन् जसमा पुरूष एक हजार २ सय ६६ र महिला एक हजार ३ सय ५६ जना रहेका छन् ।

सार्बजनिक सुनुवाई........

नेपालको संविधान २०७२ अनुसार राज्यको पुर्न संरचनाभई तीन तहको सरकारको अवधारणाबाट स्थानीय सरकार गठन भएका छन् । जन निर्वाचित प्रतिनिधिहरुले सरकार सञ्चालन गरि रहेका छन् । तीनतहको सरकारले सञ्चालनको दायित्व अनुसार आ-आफ्नो ऐन, कानुन बनाउने र अधिकारको उपयोग गर्ने कार्यको थालनी भएको छ । संघीय सरकार, प्रदेश सरकारर स्थानीय सरकारको ऐन कानून बमोजिम सरकार सञ्चालनको प्रकृया थालनी भएपछि स्थानीय सरकारले पनि सोही अनुरुप अभ्यास गर्दै आएका छन् । जसअनुसार विगतका संरचनाहरुमा रहेका शिक्षा, स्वास्थ्य, महिला तथा बालबालिका, कृषि, पशु विकास लगायतका स्थानीय सरकार मातहत हस्तान्तरण भई सकेको अवस्था छ । विभिन्न विषयगत इकाइहरुमा रहेका सेवा प्रवाह आर्थिक विकास अन्तर्गत कृषि, विकास, पशु विकास, पर्यटन विकास, उद्यम विकास, सामाजिक विकास अन्तर्गत शिक्षा, स्वास्थ्य, लैगिंक समानता, सामाजिक समावेशीकरण, महिला, बालबालिका, आदिवासी जनजाती, दलित, अपाङ्ग, पिछडा वर्ग, जेष्ठ नागरिक, खेलकुद, खानेपानी सरसफाई सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्रतर्फ प्रशासकीय र वित्तिय सुशासन गरिबी निवारण, रोजगारी, वन वातावरण, विपद् व्यवस्थापन, लगायतका क्षेत्रमा नागरिकताको संग्लनता बढाउनतर्फ स्थानीय सरकार लागेका छन् ।

स्थानीय तहको योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र लाभको हकमा समुदायको सहज पहुँच हुने अवस्था सिर्जना भएको छ । विकेन्द्रिकरणको अवधारणा अनुसार विकासका प्रयासलाई स्थानीय स्तरबाट नै सुरु गर्न सरकारले विभिन्न नीति नियमहरु लागू गर्दै आएको छ । तिनै ऐन, नीति, नियम तथा कार्यक्रमहरुले स्थानीय तहको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सुदृढीकरण गर्दै अगाडि बढाई रहेका छन् ।

कुनै पनि कार्यालयको कामलाई सुशासन, पारदर्शीता, जवाफदेहिता, रजन सभागीता र विधिको साशन स्थापनाको लागि सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गर्ने चलन रहेको छ । जनताको आवाज तथा जन गुनासोहरुको प्रत्यक्ष रुपमा सम्बन्धित संघ संस्था तथा कार्यालयका प्रतिनिधिहरुले जवाफ दिने कार्यक्रमलाई सार्वजनिक सुनुवाई भनिन्छ । यो कार्यक्रम जनताप्रतिको जवाफदेहीता, उत्तरदायित्व, र विकाससँग सम्बन्धित रहन्छ ।

गुराँस गाउँपालिका वडा नम्बर ३ को सार्बजनिक सुनुवाई :

वडा कार्यालयबाट प्रवाह भइरहेको सेवा, विकास निर्माण, बजेट, भौतिक पूर्वाधार निर्माण, सामाजिक विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य, सरसफाई लगायतका विविध विषयमा जनतालाई सुशासनको प्रत्याभूति दिनु र आम जनमानसमा स्थानीय सरकारलाई सफल एवं सबल संस्थाको रुपमा स्थापित गर्नका लागि सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गर्न सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि २०६७ अनुसार सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने गरी व्यवस्था मिलाइएको छ । त्यही व्यवस्थाअनुसार आर्थिक बर्ष २०८१/०८२ को बर्षभर सञ्चालन गरिएका योजना आयोजना तथा सम्पादन गरेका समग्रमा कार्यहरुको गुराँस गाउँपालिका वडा नम्बर ३ को सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गरिएको हो ।

स्थानीय तहमा सुशासन वा सामाजिक जवाफदेहिता प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न औजारहरुको अभ्यास गर्न र उपभोक्ता समितिबाट सम्पन्न विभिन्न योजनालाई पारदर्शी बनाउने अभ्यासका लागि विभिन्न नीति,

निर्देशिका, कार्यविधि तयार गरि सोही आधारमा स्थानीय तह सोसँग सम्बन्धित सेवा प्रदायक इकाईहरु र निकायबाट प्रवाह हुने सेवामा प्रभावकारी बनाउदै लैजान आवश्यक रहेको छ ।

यस सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको सहजिकरण स्टार इन्नोभेसन एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रालिले गरेको हो ।

सार्बजनिक सुनुवाईको उद्देश्यः

सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुको मुख्य उद्देश्य चालू आर्थिक वर्ष ०८१/०८२ को एक बर्षभर गुराँस गाउँपालिका वडा नम्बर ३ कार्यालयबाट भएका सेवा तथा सम्पादन गरिएका कार्यक्रहरुको बारेमा आम नागरिकको बुझाई र प्रतिक्रिया लिने तथा जनताको गुनासो सम्बोधन गर्नु मुख्य उद्देश्य हो । यसका विशिष्ट उद्देश्यहरु तपशिल अनुसार रहेका छन् ।

- वडाको सेवा प्रवाहमा पारदर्शीता, जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व कायम गर्न ।
- विकास निर्माणबारे सरोकारवालाहरुको धारणा, जिज्ञासा, विचार र सुझावलाई सम्बोधन गर्न ।
- स्थानीय सरकार र नागरिकहरुका बीचमा दोहोरो सम्बाद स्थापित गर्न ।
- विकास निर्माण प्रक्रियामा रचनात्मक प्रतिनिधित्व गराई पारदर्शिताको माध्यमद्वारा सेवाप्रवाहलाई गुणस्तरीय बनाउन ।
- नागरिकबाट प्राप्त सुझावलाई ग्रहण गर्न तथा सरकारलाई जिम्मेवार बनाउन ।
- नागरिकका सुझावका आधारमा योजना निर्माण गर्न ।

सार्बजनिक सुनुवाईको विवरण

सहजिकरण गर्ने संस्थाः स्टार इन्नोभेसन एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रालि

सार्बजनिक कार्यक्रम संचालन भएको मितिः २०८१ असार महिनाको ३ गते

सार्बजनिक सुनुवाई भएको स्थानः गुराँस गाउँपालिका वडा नम्बर ३ कार्यालय पातिकाल्ना दैलेख ।

सार्बजनिक सुनुवाई भएको समयः ११ बजेदेखि १ बजेसम्म

कार्यक्रममा सहभागी संख्याः ४४ जना

कार्यक्रमको प्रमुख जवाफदेही वक्ताः

- वडा अध्यक्षः काशिराम शर्मा
- वडा सचिवः तारा कुमारी खाँड
- स्वास्थ्य चौकी प्रमुखः प्रेम भट्टराई

सहायक जवाफदेही वक्ताः

१) अमृता विसी (वडा सदस्य)

२) पार्ववती विक (वडा दलित महिला सदस्य)

३) अम्मर बहादुर सारु (वडा सदस्य)

४) सुरेन्द्र विक (वडा सदस्य)

५) प्रेमलाल पुरी (सरस्वती मावी पातिकाल्ना)

६) विष्णु शर्मा (प्रधानाध्यापक, शान्ति मावी)

सार्बजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा पेश भएका प्रतिवेदनहरुः

गुराँस गाउँपालिका वडा नम्बर ३ को आर्थिक बर्ष २०८१/८२ को बार्षिक सार्बजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा तपशिलका प्रतिवेदनहरु प्रस्तुत गरिएको थियो ।

- वडाको नीतिगत सुधार र योजना सम्बन्धि जानकारीः वडा अध्यक्ष काशिराम शर्मा
- चालू आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा वडाबाट प्रवाह भएका सेवाहरुको बारेमा प्रतिवेदनः वडा सचिवः तारा कुमारी खाँड
- स्वास्थ्य सेवाको प्रवाह र प्रगतिः स्वास्थ्य चौकी इन्चार्ज बिर बहादुर विसी
- नागरिक सर्वेक्षण प्रतिवेदनः सहजकर्ता टेकराज केसी
- आचारसहिंता प्रस्तुतः सहजकर्ता टेकराज केसी

सार्बजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा भएको उपस्थिति

२०८१/८२ को बर्षभर सम्पादन गरिएका विकास निर्माण कार्य, सेवा प्रवाहबारेमा सार्वजनिक सुनुवाई गरियो । सार्बजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा विभिन्न वस्तीका स्थानीय, राजनीतिक दल, टोल विकास समिति, योजना उपभोक्ता समिति, सामुदायिक संस्था, विद्यालय, आमा समूह, शिक्षक, बुद्धिजीवि, पत्रकार लगायतको सहभागिता रहेको थियो ।

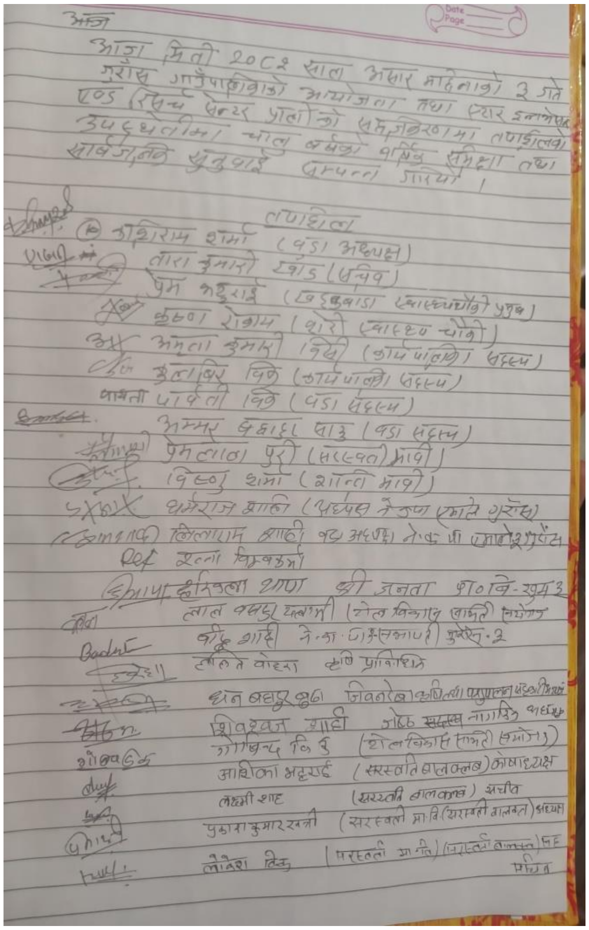

आज

आज मिती २०८२ साल असार महिनाको ३ गते गुराँस गाउँपालिकाको आयोजना तथा स्टार इन्लाइटमेन्ट एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रालीको सहजीकरणमा तपसिलका उपस्थितिमा चालु वर्षको वार्षिक समीक्षा तथा सार्वजनिक सुनुवाई सम्पन्न गरियो ।

तपसिल

आशिराम शर्मा (वडा अध्यक्ष)
तारा कुमारी खाँड (सचिव)
प्रेम कट्टुवाई (...)
कृष्ण रोकाय (...)
अमृता कुमारी (...) (गाउँपालिका सदस्य)
(...) (गाउँपालिका सदस्य)
पार्वती (...) (वडा सदस्य)
(...) (वडा सदस्य)
प्रेमलाल पुरी (...)
विष्णु शर्मा (...)

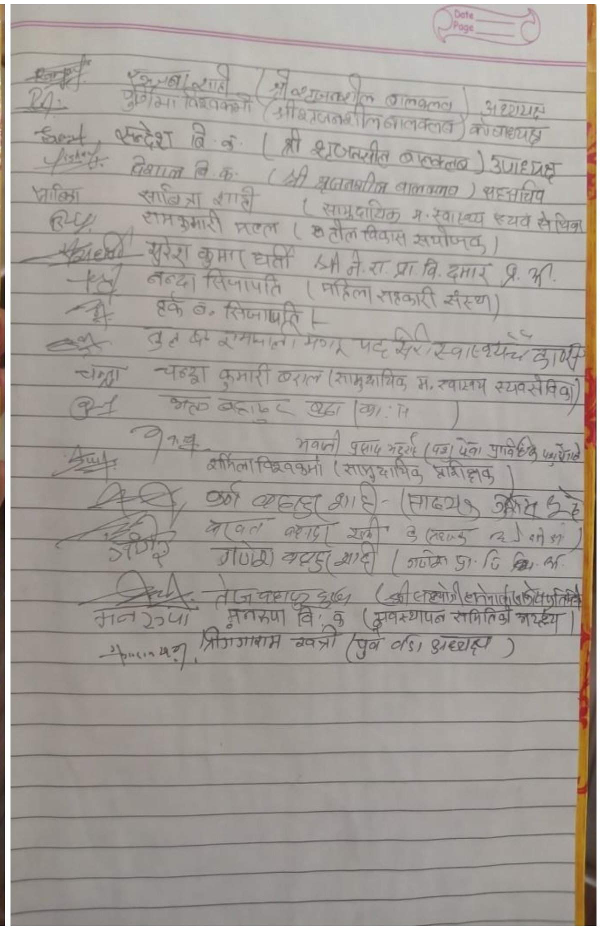

(...) (श्री सृजनशील बालक्लब) अध्यक्ष
(...) विश्वकर्मा (श्री सृजनशील बालक्लब) कोषाध्यक्ष
(...) वि.क. (श्री सृजनशील बालक्लब) उपाध्यक्ष
(...) वि.क. (श्री सृजनशील बालक्लब) सहसचिव
(...) शाही (सामुदायिक म. स्वास्थ्य स्वयं सेविका)
रामकुमारी मल्ल (टोल विकास संयोजक)
सुरेश कुमार घर्ती (...) प्र.अ.
नन्दा सिजापति (महिला सहकारी संस्था)
चन्द्रा कुमारी बराल (सामुदायिक म. स्वास्थ्य स्वयंसेविका)
भवानी प्रसाद भट्टराई (...)
(...) विश्वकर्मा (सामुदायिक प्राविधिक)

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमका विषयहरु :

- शिक्षा
- स्वास्थ्य
- खानेपानी तथा सरसफाई
- रोजगार
- कृषि पशु
- भौतिक पूर्वाधार
- सुशासन विकास निर्माण
- सेवा प्रवाह स्थिति विवरण

गुराँस गाउँपालिका वडा नम्बर ३ को आर्थिक बर्ष २०८१/०८२ को बार्षिक समिक्षा तथा सार्बजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा उठेका प्रश्न, जिज्ञासा, सुझाव तथा जवाफ

क्र.स	प्रश्कर्ताको नाम ठेगाना	प्रश्नकर्ताको प्रश्न, जिज्ञासा, सुझाव	जवाफदेही वक्ताको जवाफ
१	रत्ना विश्वकर्मा (गुराँस ३)	एक घर एक धारा कार्यक्रम मार्फत जनताको घरघरमा खानेपानी पुर्याउने भनेको २ बर्षभन्दा बढी भयो । अहिलेसम्म कुनै सुरसार छैन किन होला ?	**काशिराम शर्मा (वडा अध्यक्ष):** एक घर एक धारा गुराँस सरकारको अविभारा नाराका साथ हामी अगाडी बढेका थियौं । धेरै प्रयास पनि गरियो । यो जवाफ दिनुभन्दा पहिले म तपाईहरुसँग माफी माग्न चाहान्छु की मैले त्यो काम गर्न असक्षम भएँ । त्यो मेरो कारणले होइन् । एक घर एक धारा कार्यक्रम हाम्रै वडामा संचालन गर्नेगरी निर्णय भयो । तर त्यो योजना अन्य वडामा पठाइयो । गाउँपालिकाको नेतृत्वको पक्षपाती व्यवहारका कारण हाम्रो वडामा संचालन गर्ने भनिएको कार्यक्रम संचालन हुन सकेन । यही विषयलाई लिएर हामीले तिन पटक कार्यपालिका बैठक बहिस्कार गर्नुपरेको थियो । अब आउँदो बर्षको कार्यक्रमको लागि ५५ लाख रकम संघिय सरकारबाट रक आएको छ, अब त्यसबाटै खानेपानीको समस्या समाधान गर्न लाग्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु ।
२	गंगाराम खत्री (पुर्व वडा अध्यक्ष गुराँस ३)	३ नम्बर वडामा पाँच करोडक रकम वडामा देखियो, संघ र प्रदेशबाट होकी गाउँपालिकाबाट आएको रकम हो ? राष्ट्रिय परिचयपत्र बनाउने सम्बन्धमा धेरै झनजट जनताले बेहोरेको अवस्था छ । यो समस्या कसरी समाधान गर्न सकिन्छ ?	**काशिराम शर्मा (वडा अध्यक्ष):** हाम्रो पूर्व वडा अध्यक्षले सोध्नुभएको प्रश्नमा हामीसँग सरदरमा ५ करोड ३५ लाख रकम विकासको लागि छ । यो रकम स्थानीय सरकारको वजेट होइन् । यो संघिय समपुरक अन्तरगतको क्याम्पस निर्माण, गुराँसे पातिकाल्ना सडक निर्माण लगायतको कामको लागि रकम आएको छ । यो रकम प्रदेश र केन्द्र सरकारको भएको जानकारी गराउन चाहान्छु ।

		अनि कृषि प्रधान देशमा हामी नागरिक हौँ । यो क्षेत्रमा कस्ता योजना बनिरहेका छन् जानकारी पाउन पाए हुन्थ्यो ।	अर्को पनि सोध्नुभएको थियो राष्ट्रिय परिचयपत्र बनाउँदा केही झनजट भएको कुरा सत्य हो । त्यसको लागि हामीले सहज बनाउनको लागि राष्ट्रिय परिचयपत्र बनाउन जानुभन्दा अगाडी वडामा परामर्श गरेर जानहुन म अनुरोध गर्दछु । गंगाराम खत्रीले नै सोध्नुभएको प्रश्नमा हामी कृषि प्रधान देशका नागरिक हौँ । हामीले कृषिलाई प्रथामिकता दिएर वजेट योजना बनाउनुपर्छ । त्यही अनुसार नै पहल भइरहेको जानकारी गराउन चाहान्छु ।
३	हरि कुमारी थापा (वडा नम्बर ३)	हामीले स्वास्थ्य बिमा गर्दा कसलाई सम्पर्क गर्नुपर्छ ? हाम्रो ३ नम्बर वडामा स्वास्थ्य बिमा गर्ने जिम्मा कसलाई दिनुभएको छ ? मैले चैत महिनादेखि स्वास्थ्य बिमा गर्न खोजिरहेको छु । यसमा स्पष्ट पारिदिनुहोला ।	**काशिराम शर्मा (वडा अध्यक्ष):** स्वास्थ्य बिमाको सम्बन्धमा वडा कार्यालयले छुट्टै कर्मचारी राख्न पाइने व्यवस्था हुँदो रहेन्छ । हामीले एकजना स्थानीय रबिन्द्र विसीलाई हामीले यो कामको लागि खटाएका छौँ । मैले सबै जनताको घरमा गएर स्वास्थ्य बिमा गराइदिनुपर्छ भनेर निर्देशन दिएको छु । तपाईँहरुले उहाँलाई सम्पर्क राख्नुहोला ।
४	सुरेश कुमार घर्ती (वडा नम्बर ३)	जन्मदर्ता गर्दा नाम लेख्दा धेरै मिस्टेकहरु देखिने गरेको छ । यसले अन्य डकुमेन्टहरु पनि सच्याउनुपर्ने अवस्था आउछ आउँदैन ?	**तारा कुमारी खाँड (वडा सचिव):** जन्मदर्ता पक्रियामा नाम मिस्टेक हामीले गर्ने कुरै हुन्न । कहिलेकाँही के भइदिन्छ भने अनलाइन सिस्टमबाट काम गर्नुपर्ने भएकाले कहिलेकाँही मिस्टेक भइदिन सक्छ । हामी त्यस्ता कार्यहरुलाई सच्याउँदै गएका छौँ र सच्याउँदै जान्छौँ ।

५	चन्द्रा कुमारी बराल (स्वास्थ्य स्वयमसेविका)	टोलटोलमा स्टेचरको खाचो परेको छ । सबै टोलमा स्टेचर भइदियो भने राम्रो हुन्थ्यो ।	**काशिराम शर्मा (वडा अध्यक्ष):** हामीले सबै टोलटोलमा स्टेचर व्यवस्था गर्ने निर्णय गरेका थियौं । हामी अरुको भरमा बढी पर्यौ भनेपनि समस्या हुँदो रहेछ । युएसएआइडीको सहयोगमा स्टेचर वितरण गर्ने भनिएको थियो । त्यसको फण्ट नै बन्द भएपछि अहिले समस्या भयो । अब आफै वडाबाट पहल गरेर सबै टोलमा स्टेचरको व्यवस्था गर्ने म तपाईंहरुलाई जानकारी गराउछु ।
४	रञ्जिता शाही (छात्रा गुराँस ३)	हाम्रो विद्यालयमा घेरबार छैन । अर्को कुरा सेनिटरी प्याड गुणस्तरिय छैन यो समस्या समाधान गरिदिनहुन अनुरोध गर्दछु । साथै खेलमैदान पनि बनाइदिनुपर्छ र शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था गरिदिनुहोला ।	**काशिराम शर्मा (वडा अध्यक्ष):** बहिनीले उठाउनुभएको विषयमा हामी गम्भिर छौं । हो विद्यालयमा स्यानिटरी प्याडको व्यवस्था छ । गुणस्तरिय छैन भने हामी त्यसलाई समाधान गर्छौ । अर्को भनेको खेल मैदानको लागि हामीले काम अगाडी बढाइरहेका छौं । आगामी बर्षको कार्यक्रमबाट त्यसलाई समाधान गर्छौं । अनि तपाईंले भनेजस्तै त्यहाँ खानेपानी शुद्धिकरण विधीबाट खुवाउनेगरी म काम गरिरहेको छु र गर्छु ।
५	सुरेश कुमार घर्ती (नेरा प्रावी प्र गुराँस ३)	हाम्रो विद्यालय स्वास्थ्य चौकीबाट २ घण्टा टाढा छ । सामान्य औषधीहरु आवश्यक परेको खण्डमा ल्याउन समस्या छ । यसको समाधान कसरी हुन्छ ?	**कृष्ण रोकाय (शेरी स्वास्थ्य चौकी प्रमुख) :** उहाले उठाउनुभएको विषय ठिकै हो । उक्त विद्यालय स्वास्थ्य चौकीबाट अलि टाढा नै रहेको छ । विद्यालयमा बालबालिकाहरुमा हुन सक्ने स्वास्थ्य समस्याको बारेमा उहाले मौखिक रुपमा पनि हामीलाई जानकारी गराउनुभएको थियो । हामीले विद्यालयमा केही रुपमा प्रथामिक औषधीहरु पठाएका थियौं ।

			पहिले त्यस सम्बन्धिको कार्यक्रम नै थियो । आगामी दिनमा पनि सानातिना प्रथामिक उपचारको लागि शिविरदेखि औषधीहरु विद्यालयमा पठाउने प्रतिवद्धता म व्यक्त गर्न चाहान्छु ।
६	लक्ष्मी शाह (गुराँस ३)	महिला दिवसको नाममा नाँचगान गर्नुभन्दा सबै टोलटोलमा स्वास्थ्य शिविर राख्न सकिन्छ होलानी । त्यतातर्फ वडाले सोचोस् ।	**तारा कुमारी खड्का (वडा सचिव) :** तपाइँको सुझावको लागि धन्यवाद । फजुल खर्च गरेर रमाइलो गर्नुभन्दा स्वास्थ्य शिविरमार्फत सबैको स्वास्थ्यको जानकारी लिनुपर्छ । तर मानिसहरुलाई रमाइलो पनि चाहिन्छ । सँगै तपाईंले भनेजस्तो स्वास्थ्य शिविर पनि गर्ने र रमाइलो पनि गर्नेगरी कार्यक्रम ल्याउनुपर्छ ।
१२	अन्य सुझावहरु	वडाको शिक्षा, स्वास्थ्यको अवस्था सुधार गर्नेगरी योजना बनाएर जानुपर्छ । वडाभित्रका बाटाघाटाका सुधार गर्दै लैजाने र योजना छनौट गर्दा वस्ती स्तरसम्म पुगेर बनाउन सुझाव छ । भने खानेपानी समस्या समाधान गर्नुपर्ने सुझाव सरोकारवालाहरुको छ ।	

सार्वजनिक सुनुवाई गर्न अपनाइएको विधि :

- वडा कार्यालयसँग समन्वय
- सार्वजनिक सूचना टाँस, (फेसबुक, सूचना पार्टी, वेभसाइड)
- कार्यालयको तर्फबाट पत्रचार

कार्यक्रमबाट भएका उपलब्धिहरु :

- वडा कार्यालय र आम नागरिकबिचको सम्बन्ध प्रगाढ भई विकास निर्माणका काममा जनसहभागिता बढ्ने छ ।
- योजना/आयोजना सञ्चालन र सेवा प्रवाह गर्दा देखिएका राम्रा नराम्रा दुवै पक्षको कार्यको मूल्याङ्कन हुनेछ । भने सुधारको मौका प्राप्त हुने छ ।
- जनताको आवश्यकता पहिचान भई त्यही अनुसारको योजना बनाउन सहयोग पुग्ने छ ।

सिकाई सुझाव :

समग्रमा हरेक वर्ष सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम हुने गरेका छन् । तर सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमलाई अझै फराकिलो घेरामा बनाउनु आवश्यक देखिन्छ । यसको लागि निम्नलिखित सुझाव पेश गर्न चाहन्छौ ।

- सार्वजनिक सुनुवाईमा स्थानीय सहभागिताको लागि आयोजकले बढि ध्यान दिनुपर्ने ।
- सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम खुला चौर अथवा ग्रामीण भेग केन्द्रीत गर्नुपर्ने ।
- सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमबाट आएका सुझाव कार्यान्वयनमा ध्यान दिनुपर्ने ।
- वडामा नागरिक वडापत्रको प्रयोग बढाउनुपर्ने तथा सबै देखिने पहुँच भएको ठाउँमा राख्नुपर्ने ।
- स्थानीयको गुनासो अभिलेखीकरण गर्नुपर्ने ।

निष्कर्ष :

स्थानीय तहलाई सेवाग्राहीप्रति उत्तरदायी, पारदर्शी तथा जवाफदेही बनाउने र नागरिकलाई सेवा प्रवाहमा जनसहभागिता र चासो बढाउन सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने कार्यक्रम प्रभावकारी देखिएका छन् । नागरिक एवं सेवाग्राहीको सक्रियतामा सार्वजनिक प्रशासनमा जवाफदेहिता बढाउन, स्वेच्छाचारी नियन्त्रण, सेवा वितरणमा जनगुनासो आउन नदिन र सेवाग्राहीलाई केन्द्रबिन्दुमा राखेर अशल शासन बनाउन सार्वजनिक सुनुवाई प्रभावकारी देखिएको छ । सार्वजनिक निकायमा गर्दै आएका कामलाई अझै सेवाप्रवाहमा थप सुधार ल्याउने वातावरण सिर्जना गर्न पनि यो उपयुक्त छ ।

नागरिकको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रुपमा रहेको स्थानीय सरकार भएको हुँदा स्थानीय सरकारप्रति जनचासो देखाउनु, काम कारवाही र सेवाप्रवाहमा जनसहभागितामूलक र विगतका गल्ती कमजोरी सच्याएर लैजाने प्रतिवद्धताको लागि यो सुनुवाई महत्वपूर्ण रहेको निश्कर्ष निकालिएको छ ।

प्रतिवेदनहरुः

सार्बजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा प्रस्तुत गरिएका प्रतिवेदनहरु निम्न छन्:

- **वडा तर्फबाट सेवा प्रवाहको अवस्था सम्बन्धि प्रतिवेदनः** गुराँस गाउँपालिका वडा नम्बर ३ कार्यालयको सेवा प्रवाहको अवस्थाका विषयमा बार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको थियो ।
- **विकास निर्माण र नीतिगत सुधार सम्बन्धि प्रतिवेदनः** विकास निर्माण अन्तरगत योजना कार्यान्वनयन तथा नीतिगत सुधारमा भएका प्रयासका विषयमा समेत जानकारीमुलक प्रतिवेदन पेश गरिएको थियो ।

- **नागरिक सर्वेक्षण प्रतिवेदन**: गुराँस गाउँपालिका वडा नम्बर ३ कार्यालयको सेवा प्रवाह र विकास निर्माणको सन्दर्भमा वडाभित्रका केही नागरिकलाई नमुनाको रुपमा प्रश्नहरु सोधि आएको परिणामहरु कार्यक्रममा प्रस्तुत गरिएको थियो । जसलाई तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

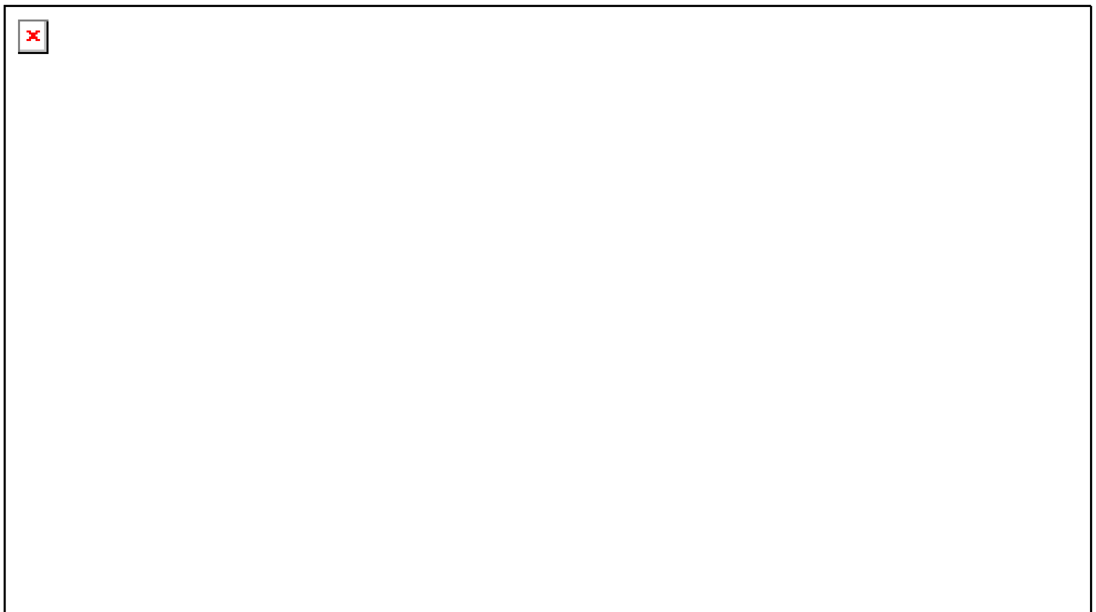

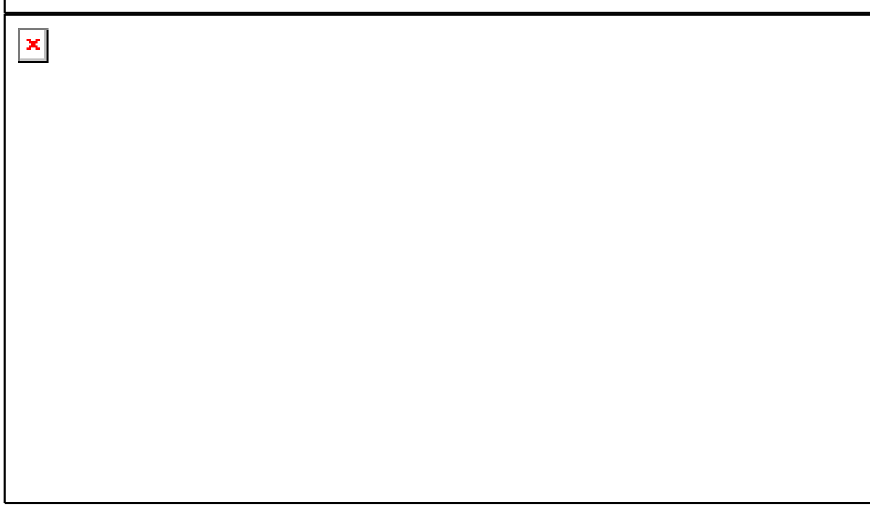

२. सेवाको नियमितता

±ρ' ų∏û ¥™þ≤Ţ∂ ρ } š π Ǵ µ Ñ y ±ǽρ∏ ≠≤ρ π Ǖůρ ≠ † ±ß± Ћæ€ρ∂ ρ π ρ' Ǵ ύ æ∂ ∑ ůŶ≠
û ĝ û ύ æ˚ ≠ Ð® ø≠ ß∫ § >

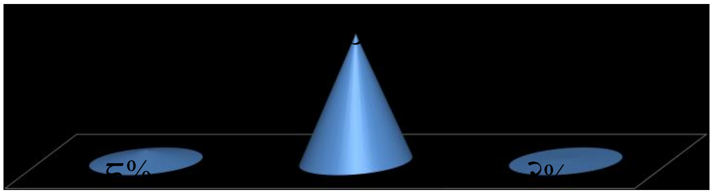

æ˚ ≠ Ð®   ©χûS   y æ˚ ≠ Ð®

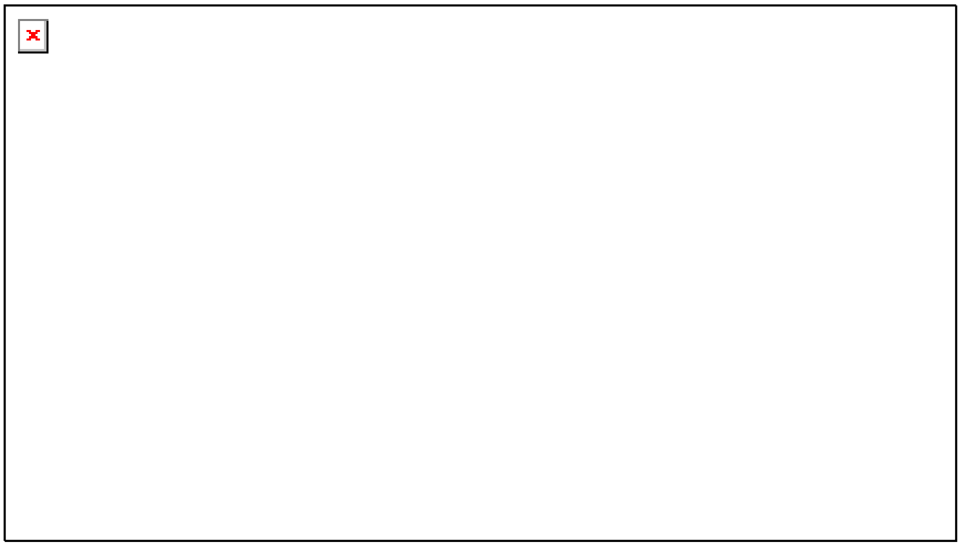

æ€ρ ůŶ≠ û ύ • ± 􀀀 ¦ ª ρæ

∑æ û ρ∑ρæ ∑π €ŴΘ± €æ€ρůŶ≠ ≠≤ρ û Ŷ≠ û ύ 􀀀 ¦ ª ð≠ øρ±ρ∫ § >

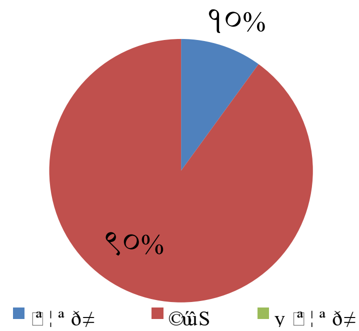

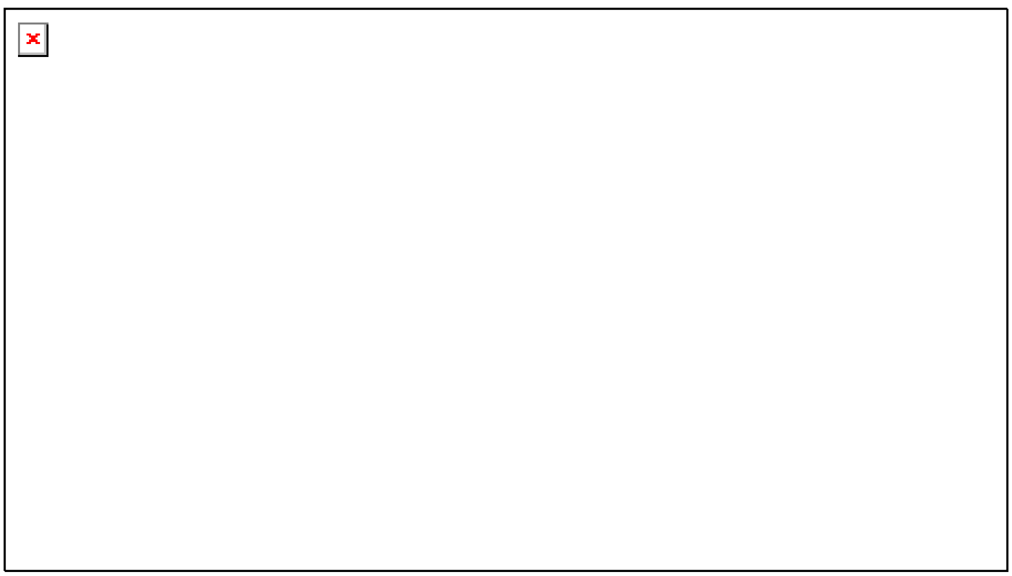

û ∂ £ ρ∏ůŶ≠ û ύ 􀀀 ¦ ª ρæ

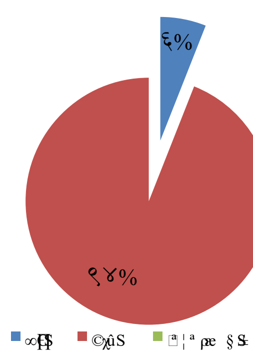

ª≤°± ª†ûú πρ† æ€ρ≠Æρ ª• ®ûú ů∑ú†

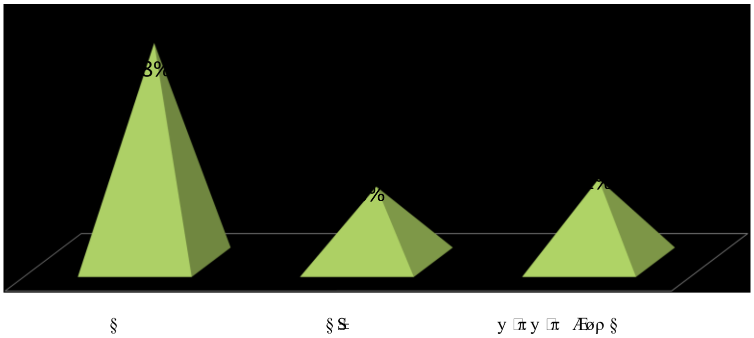

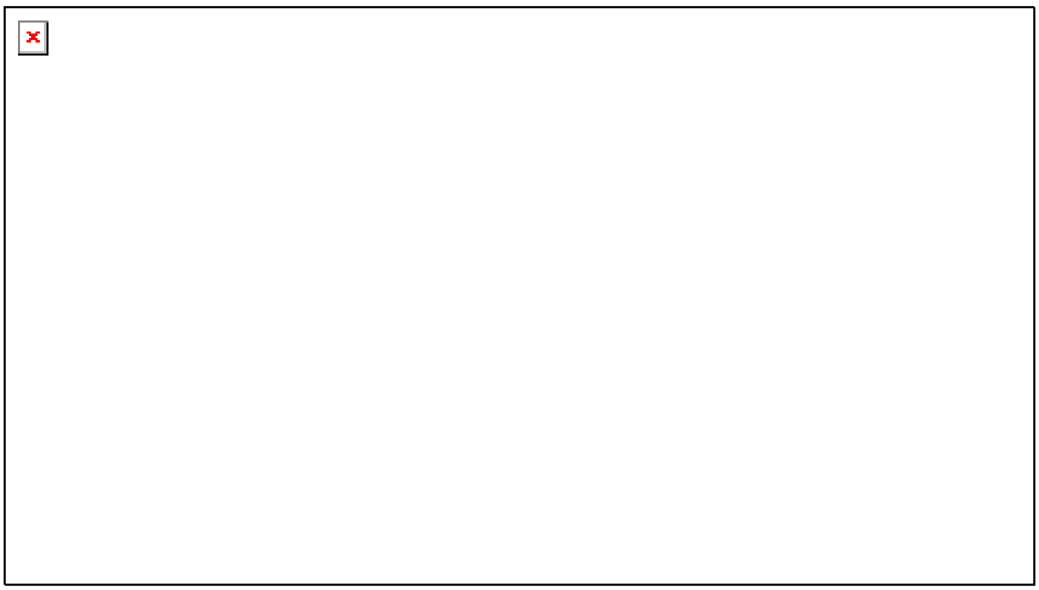

æ€ρ æŁ¥çŷ ∞ • ρ±û ρ∏þ

û ρ∑ρπ ∑û ú µωŶ≠û y ª ðÆρ û ð≠ú § >

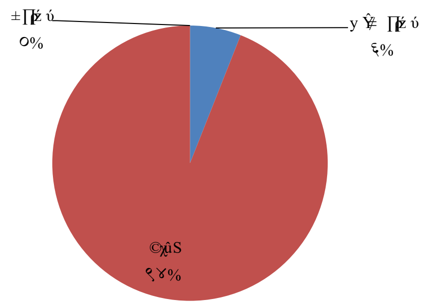

±ρ∙ ų∏ù ¥™∫≤∏+ }• ∫˜þ ≤Ĉû ρ+ † ∫±ρæú æ∫ˆ ±Єy □∞û ρ∏þ æŁ¥˚ ∞∂ ρ

≠≤ρ∫ û ú □ª £ ρ∏∂ ρ æЄρ∙ ρ∞υπ Є±ρ∙ ų∏ù ¥™∫≤∏û ú }≤∑ú∙ û∫± øØæŁ∂ †∏∫ ρ

§ ± n>

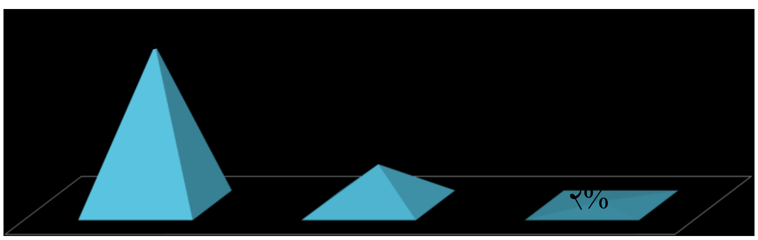

≠≤ρ ûú ª£ ρ∏⌠ρ ∑æ ûρ∑ρπ∑∂ρ æ€ρåûØρ∑û øZπ €±ρ¦ ų∏ û ¥™∫≤∏ y ±Ø≤ û Ŷ≠ øØæŁ∂

æ€ρ ≤Øρ± †∏¶û ú • ð≠ú πρÈ§ >

>

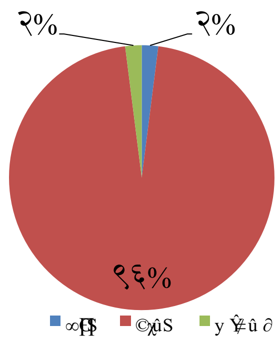

æ≥ µ∏æ æŁ¥˚ ∞ς

æ≥ µ∏æû ú π ρ† £ ρŴ±Ͼz ª ¦ ∑û û ρ¦ • ρ≠øZû ú ůÐ® • ρ±û ρ∏þ ≤ß ±ſ µ ∑ú

>

û ρ∑ρπ ∑∂ ρ æ€ρůª ρø ∏û ρ∑æŁ≤ρØ± æŁ¥° ∞ς † ∦ ρæú † Øρx˜∑æ∂ ρÆ
û ρ∏ ρøυ û ĝ û ú † ų∏§ >

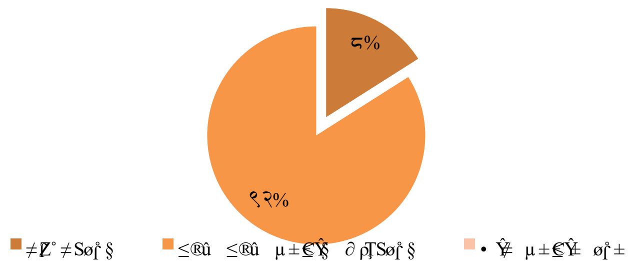

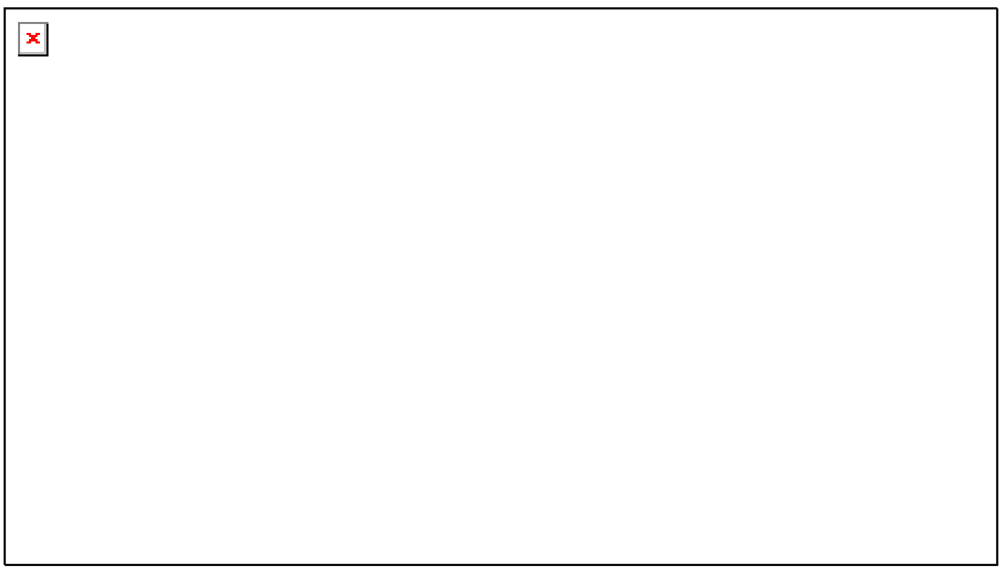

û ρ∑ρπ ∑π€Ŷ±∂ ρ̈x †∏¶i ρ Ö± + Ŷ±∑∂ + ±çŶ≠ + Ŷ±¨ ∑x + ¥• ®

û ρ∑k' ∂ + û ρ∑ů† Ŷ≠ z Øυ æŁ¥° ∞ς ª ª ∏ æρª x Ŷ±û øf±€† Ø§ >

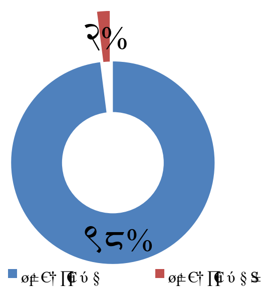

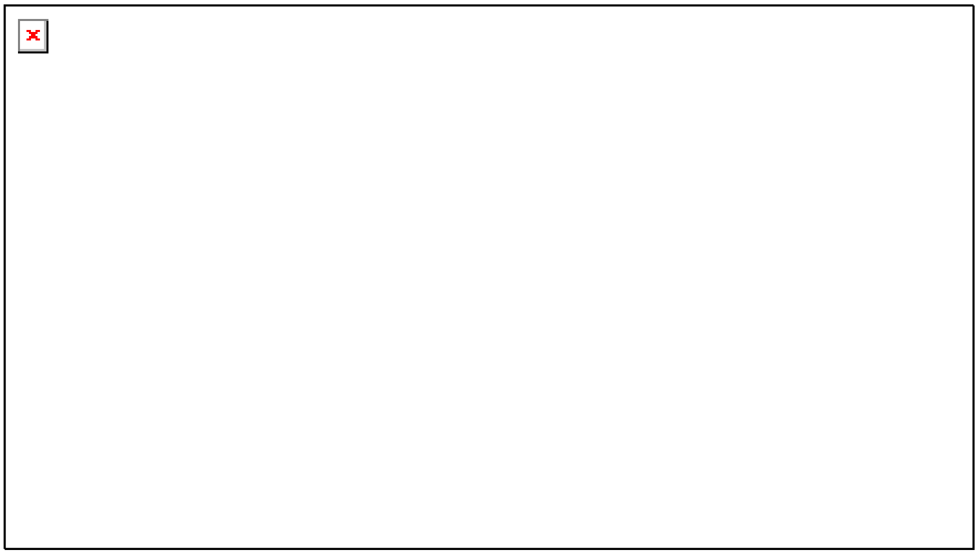

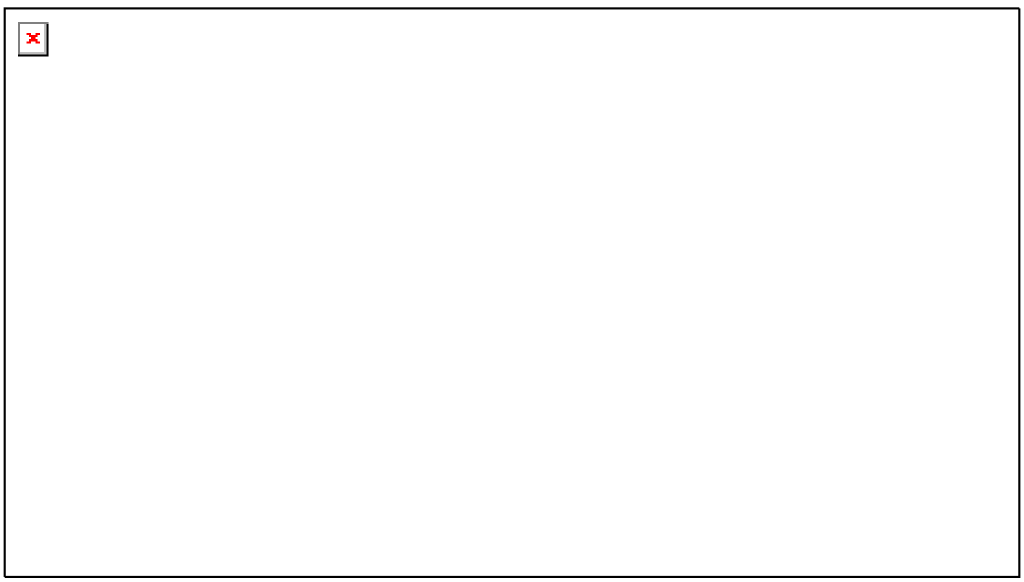

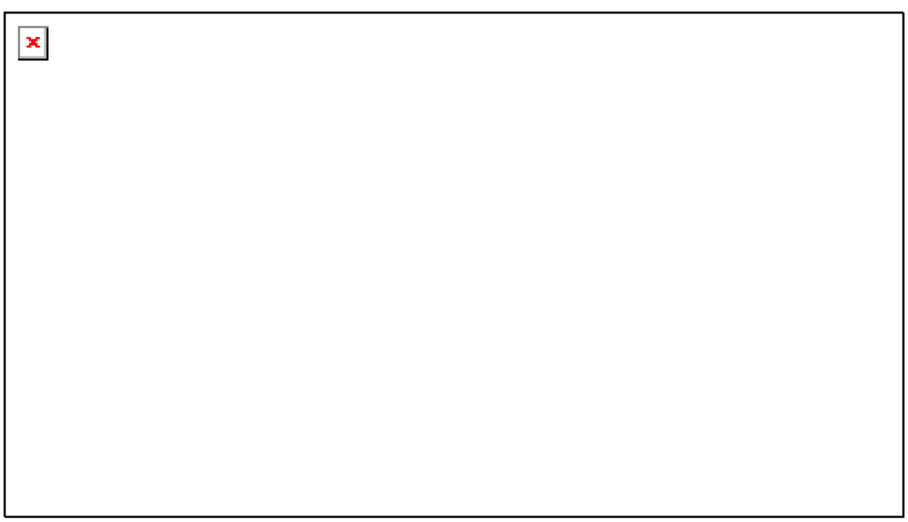

≠≤ρ ůŶ≠ æ€μůØρ∑û û ∂ £ρ∏π€û ð≠ú ž∑ª øρ∏ † ∏€>

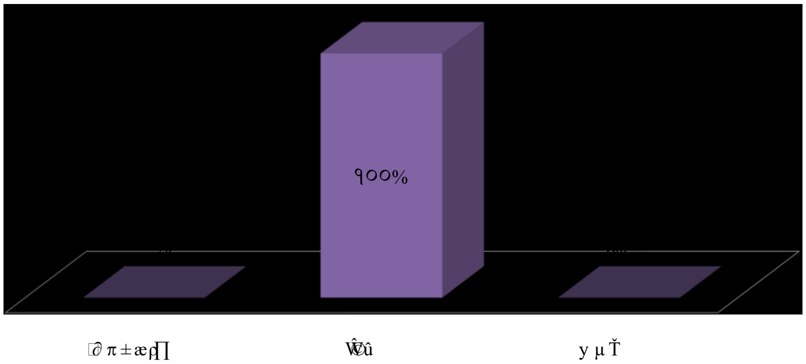

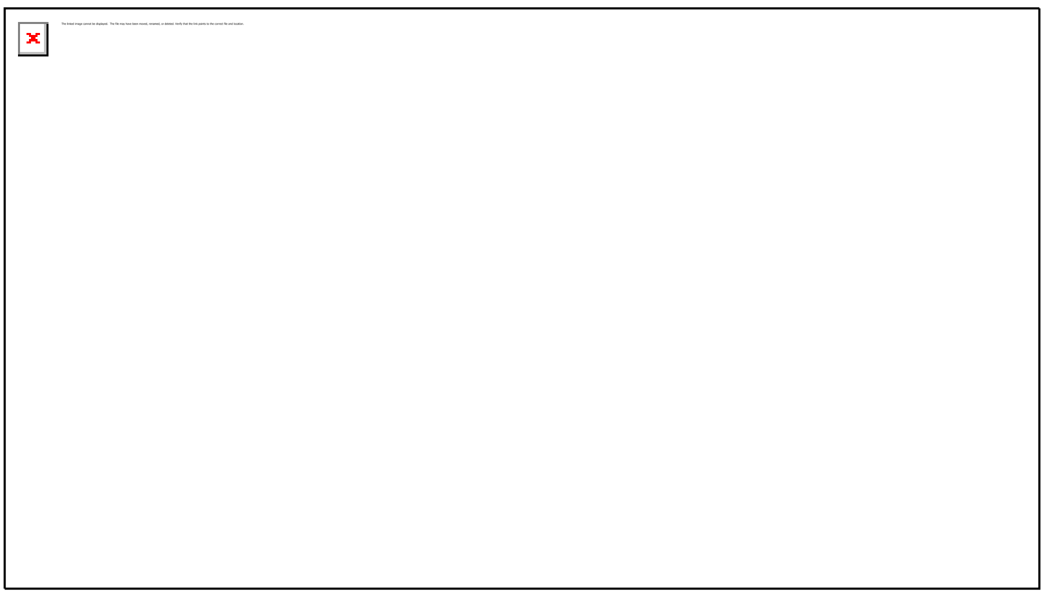

The linked image cannot be displayed. The file may have been moved, renamed, or deleted. Verify that the link points to the correct file and location.

लिखित प्रतिवद्धता

सार्बजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा सहभागि प्रश्नकर्ता र जवादेहीवक्ताबाट उठेका सवाल र जवाफको आधारमा लिखित प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गरिएको थियो जसलाई तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

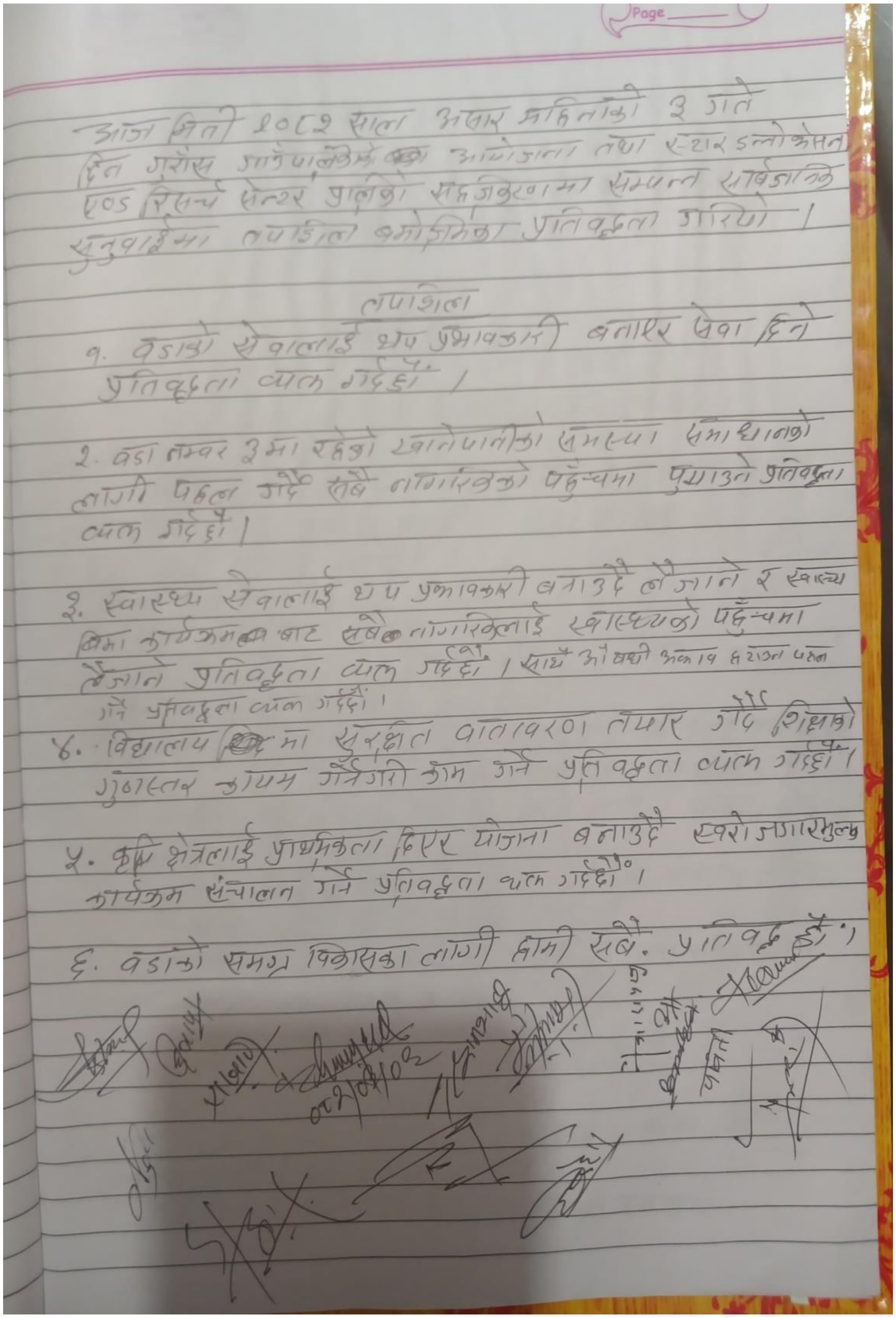

Page

आज मिति २०८२ साल असार महिनाको ३ गते हिल गुरांस गाउँपालिकाको आयोजना तथा स्टार इन्भोकेसन एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रालिको सहजिकरणमा सम्पन्न सार्वजनिक सुनुवाईमा तपसिल बमोजिमको प्रतिवद्धता गरियो ।

तपशिल

१. वडाको सेवालाई थप प्रभावकारी बनाएर सेवा दिने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

२. वडा नम्बर ३मा रहेको खानेपानीको समस्या समाधानको लागी पहल गर्दै सबै नागरिकको पहुँचमा पुर्याउने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

३. स्वास्थ्य सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउँदै लैजाने र स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम बाट सबै नागरिकलाई स्वास्थ्यको पहुँचमा लैजाने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछौं । साथै औषधी अभाव हटाउन पहल गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

४. विद्यालयमा सुरक्षित वातावरण तयार गर्दै शिक्षाको गुणस्तर कायम गर्नेगरी काम गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

५. कृषि क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिएर योजना बनाउँदै स्वरोजगारमुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

६. वडाको समग्र विकासका लागी हामी सबै प्रतिवद्ध छौं ।

सार्बजनिक सुनुवाइका झलकहरु

सार्वजनिक सुनुवाई
सहजिकरण
आयोजक
गाउँपालिका
वडा कार्यालय

सार्वजनिक सुनुवाई